

โครงการพัฒนานักบริหารระดับสูง : ผู้บริหารส่วนราชการ (นบส.๒) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙

.....

๑. หลักการและเหตุผล

ผู้บริหารระดับสูงเป็นผู้ที่มีส่วนสำคัญในการขับเคลื่อนนโยบายและยุทธศาสตร์ในการบริหารประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในปัจจุบันที่บริบทของสังคมมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ทั้งด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม เทคโนโลยี และกระแสโลกาภิวัตน์ ซึ่งส่งผลกระทบต่อองค์กรทั้งโดยตรงและทางอ้อม นับเป็นสิ่งท้าทายให้ผู้บริหารระดับสูงต้องเตรียมตนเองให้พร้อมที่จะรับมือกับสถานการณ์ดังกล่าวอย่างรอบคอบและรอบด้าน ดังนั้น ในฐานะผู้นำขององค์กรภาครัฐ จึงต้องมีสมรรถนะที่เหมาะสมในการบริหารงานและทรัพยากรทุกประเภทขององค์กรให้เกิดประสิทธิภาพ เพื่อขับเคลื่อนภารกิจให้บรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์และนโยบายที่รัฐบาลกำหนด

ความเปลี่ยนแปลงในโลกปัจจุบันเป็นไปอย่างรวดเร็ว ท่ามกลางความหลากหลายในด้านประชากร วัฒนธรรม และสภาพแวดล้อม ด้วยเทคโนโลยีสื่อสารที่ทันสมัยสามารถสื่อสารกันได้ทั่วโลกแบบ Real time และ “Anywhere Anytime Anyone” หรือ Ubiquitous ซึ่งส่งผลกระทบต่อการปรับเปลี่ยนนโยบายภาครัฐและระบบบริหารงานของประเทศและการเพิ่มแรงขับเคลื่อนนโยบายภาครัฐสู่การปฏิบัติ อย่างเป็นรูปธรรมขององค์กรทั้งทางตรงและทางอ้อม องค์กรภาครัฐจึงต้องมีความพร้อมในการรับมือกับบริบทที่เปลี่ยนไปด้วย การบริหารทรัพยากรบุคคลภาครัฐจะต้องพัฒนาและสร้างนักบริหารเพื่อเป็นผู้นำที่มีสมรรถนะสูงในการนำพาองค์กรและประเทศให้ดำรงอยู่ได้ในสังคมโลกปัจจุบันและอนาคต นักบริหารผู้มีความรู้สูงจึงเป็นปัจจัยหลักแห่งความสำเร็จ (Key Success Factors) และเป็นแรงขับเคลื่อนให้เกิดสิ่งใหม่ ๆ ในองค์กร

การพัฒนาผู้บริหารหรือผู้นำองค์กรถือได้ว่าเป็นความจำเป็นอย่างยิ่งต่อการแข่งขันและการเจริญเติบโตขององค์กรซึ่งต้องการผู้นำที่มีความสามารถในการตีความข้อมูลที่มีความแตกต่างและซับซ้อน มีมุมมองและวิสัยทัศน์ในระดับของสังคมโลกที่เชื่อมต่อกันและเชื่อมโยงกันด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศมากยิ่งขึ้น ต้องพร้อมที่จะใช้กระบวนการทำงานแบบใหม่ๆ ต้องเป็นผู้บริหารที่สามารถสร้างแรงจูงใจและประสานการบริหาร สามารถใช้กระบวนการทำงานแบบส่งเสริมความร่วมมือของบุคลากรภายในและเครือข่ายการทำงานมากยิ่งขึ้น การที่ผู้บริหารภาครัฐของไทยจะสามารถปฏิบัติงานให้เกิดประสิทธิภาพได้อย่างเต็มที่มีนั้น จำเป็นต้องเสริมสร้างความเข้มแข็งในด้านต่าง ๆ เพื่อเตรียมความพร้อมให้เป็นผู้ผู้นำในอนาคต

สำนักงาน ก.พ. ในฐานะองค์กรกลางด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล พิจารณาเห็นความจำเป็นอย่างยิ่งในการพัฒนาผู้บริหารระดับสูงจึงได้จัดดำเนินการหลักสูตรนักบริหารระดับสูง : ผู้บริหารส่วนราชการ (นบส. ๒) สำหรับรองรับหัวหน้าส่วนราชการ เพื่อเสริมสร้าง (Enhance) เร่งเร็ว (Accelerate) และรักษาไว้ (Maintain) ซึ่งศักยภาพและสมรรถนะสำหรับผู้บริหารให้มีความพร้อมอย่างเต็มที่ในการปฏิบัติงานในฐานะหัวหน้า

ส่วนราชการและรองหัวหน้าส่วนราชการ รวมทั้งสนับสนุนให้เกิดเครือข่ายระหว่างผู้บริหารที่ดำรงตำแหน่งประเภทบริหาร เพื่อให้สามารถนำการเปลี่ยนแปลงและขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ อันจะนำไปสู่ประโยชน์สุขของประชาชนได้อย่างยั่งยืน

๒. วัตถุประสงค์

โครงการพัฒนานักบริหารระดับสูง : ผู้บริหารส่วนราชการ (นบส. ๒) มีวัตถุประสงค์ ดังนี้

๒.๑ สร้างความตระหนักและภาคภูมิใจในบทบาทการเป็นผู้บริหารของส่วนราชการ

๒.๒ สร้างความพร้อมให้ผู้บริหารสำหรับการดำรงตำแหน่งในระดับที่สูงขึ้นและมีสมรรถนะเพื่อการบริหารงานในฐานะผู้นำขององค์กรในอนาคต

๒.๓ เสริมสร้างศักยภาพความเป็นเลิศด้านภาวะผู้นำและการบริหารเพื่อสนับสนุนให้การบริหารราชการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดสัมฤทธิ์ผลสูงสุด

๒.๔ ส่งเสริมให้เกิดเครือข่ายการบริหารราชการ สำหรับการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และการบูรณาการการทำงานร่วมกันเพื่อมุ่งสู่การพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และความมั่นคงของประเทศไทยอย่างยั่งยืน

๓. แนวคิดในการดำเนินการพัฒนา

การดำเนินการพัฒนาในโครงการ นบส. ๒ รุ่นที่ ๘ มีแนวคิดในการเตรียมผู้นำในอนาคต ด้วยการสร้างผู้นำในระดับสากลที่เป็นต้นแบบในด้านความรับผิดชอบต่อบ้านเมือง มีเกียรติภูมิและเป็นที่ยอมรับของประชาชนทั่วไปและสอดคล้องกับการสร้างผู้บริหารเพื่อการพัฒนาประเทศตามทิศทางของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ ด้วยการเพิ่มพูนสมรรถนะ (Competencies) ที่เกี่ยวข้องของ Global Perspective และมีสมรรถนะหลักของนักบริหารระดับสูงในการบริหารงาน ความรอบรู้ในการบริหาร การบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ และการบริหารอย่างมืออาชีพ รวมทั้งมีสมรรถนะของผู้นำในทศวรรษที่ ๒๑ ต้องมีศักยภาพในการเปลี่ยนแปลงเน้นการกระตุ้นให้เกิดมุมมองในประเด็นที่ทั่วโลกให้ความสำคัญ มองภาพกว้างและมองภาพรวม (Holistic View) สามารถเชื่อมโยงความเคลื่อนไหวที่เกิดขึ้นเข้ากับงานของตน มองถึงปัญหา/สถานการณ์ที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต รู้เท่าทันในการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในโลก นำนวัตกรรมหรือผลวิจัยใหม่ ๆ มาเสริมสร้างการบริหารจัดการเพื่อนำไปสู่การเปลี่ยนแปลง และกระตุ้นให้เห็นความสำคัญและนำไปใช้ได้จริง โดยมีทักษะจำเป็นที่ต้องเสริมสร้างความเข้มแข็งในด้านต่างๆ ดังนี้

- ทักษะการเป็นผู้นำ (Leadership Skills)
- บุคลิกภาพหรือรูปแบบการบริหาร (Personality / Personal Style)
- วิสัยทัศน์และทักษะการบริหารเชิงกลยุทธ์ (Strategic or Visionary Skills)
- ทักษะการบริหารคน (Interpersonal Skills)
- ทักษะการบริหารจัดการ (Business / Management Skills)
- ทักษะด้านการคิดและการตัดสินใจ (Thinking Skill / Decision Making)

การเรียนรู้ในหลักสูตรใช้หลักการเรียนรู้ของผู้ใหญ่ (Adult Learning) ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการคิดและดำเนินการตลอดทั้งโครงการ วิธีการพัฒนาเน้นการเรียนรู้มากกว่าการสอน (Teach Less Learn More) เน้นให้เกิดการต่อยอดความคิดและค้นหาวิธีการแก้ปัญหาด้วยตนเองด้วยวิธีการอภิปราย (Discussion) การประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) การศึกษาดูงานในภาคสนาม (Field Study) การสัมมนาเชิงวิชาการ (Seminar) และการเรียนรู้จากกรณีศึกษา (Case Study) ในกิจกรรมการถ่ายทอดและแลกเปลี่ยนประสบการณ์ โดยที่ปรึกษาผู้ทรงคุณวุฒิ การเสริมสร้างองค์ความรู้และประสบการณ์ โดยผู้รู้/ผู้ทรงคุณวุฒิ การสัมมนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับวิทยากรและนักบริหารผู้ร่วมโครงการเป็นหลัก เพื่อการพัฒนาความรู้ ประสบการณ์ วิสัยทัศน์และสมรรถนะทางการบริหาร และเน้นเสริมสร้างความคิดเกี่ยวกับการยืนหยัดเพื่อรักษาผลประโยชน์ของชาติ การสร้างเครือข่ายการทำงานที่สามารถนำไปใช้ในทางปฏิบัติได้จริง โดยเพิ่มเติมประเด็นและจุดเน้น (Themes) เพื่อเปิดมุมมองนักบริหารในประเด็นปัญหาในระดับสากล (Global Issue) หรือประเด็นที่เป็น Non-Tariff Barrier อาทิ การเมืองโลก Digital Economy สถานะการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของโลก (Climate Change) โดยให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีส่วนร่วมในการเลือกประเด็นการศึกษาที่กลุ่มมีความสนใจร่วมกันและมีศักยภาพในการทำงานอย่างบูรณาการเพื่อวางแผนทางแก้ไขปัญหาอย่างเป็นรูปธรรม ทั้งนี้โครงการกำหนดให้มีการจัดการศึกษาดูงานเชิงเปรียบเทียบในส่วนของศึกษาดูงานในประเทศและศึกษาดูงาน Best Practice ของประเทศในต่างประเทศ

สรุปแนวคิดในการดำเนินการพัฒนานักบริหารโครงการ นบส. ๒ ประกอบด้วย

- ๓.๑ เสริมสร้างความเป็นผู้นำในหลากหลายมิติ
- ๓.๒ เน้นให้เกิดการเพิ่มพูน มุมมอง และการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ด้านการบริหาร จากผู้เชี่ยวชาญทั้งภาครัฐและภาคเอกชน และที่ปรึกษาผู้ทรงคุณวุฒิผู้ที่มีประสบการณ์จากภาคราชการซึ่งเป็นแม่แบบของพฤติกรรมที่ดีและระหว่างผู้เข้าร่วมโครงการ
- ๓.๓ ประยุกต์ความรู้และทักษะที่ได้รับไปใช้ในการปฏิบัติจริง
- ๓.๔ การแบ่งปันประสบการณ์ภายหลังการประยุกต์ใช้ความรู้และทักษะสู่ผู้อื่น
- ๓.๕ ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้นต่อผู้เข้าร่วมโครงการทั้งด้านความคิดและพฤติกรรมที่เหมาะสมกับการเป็นนักบริหารระดับสูงมืออาชีพ ทั้งนี้ ใช้รูปแบบกิจกรรมการพัฒนารวม ๕ ประเภท ได้แก่
 - ๓.๕.๑ การอบรมในชั้นเรียน (Training : TN)
 - ๓.๕.๒ การพบหารือ และแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับผู้ทรงคุณวุฒิ (Senior Consultation : SC)
 - ๓.๕.๓ การเสริมสร้างองค์ความรู้และประสบการณ์โดยผู้รู้/ผู้ทรงคุณวุฒิ (Executive Networking : EN)
 - ๓.๕.๔ การประชุมสัมมนาเชิงวิชาการ (Forum : FR) โดยผู้ทรงคุณวุฒิระดับประเทศหรือนานาชาติ
 - ๓.๕.๕ การศึกษาดูงาน (Field Trip)

๔. คุณสมบัติของผู้เข้าร่วมโครงการ

เป็นผู้ดำรงตำแหน่งประเภทบริหารระดับต้น (รองอธิบดี) หรือ เป็นผู้ที่ยังดำรงตำแหน่งรองหัวหน้าส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรมที่อยู่ในบังคับบัญชาหรือปฏิบัติราชการขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรีและหัวหน้าส่วนราชการดังกล่าวดำรงตำแหน่งประเภทบริหารระดับสูง (ระดับ ๑๑ เดิม) และส่วนราชการดังกล่าวไม่มีรองหัวหน้าส่วนราชการตำแหน่งประเภทบริหารระดับต้น (ระดับ ๙ เดิม) ที่ ก.พ. กำหนด

๕. เนื้อหาวิชา

เนื้อหาวิชาในโครงการ นบส. ๒ ประกอบด้วย ๓ ส่วนหลัก ได้แก่

ส่วนที่ ๑ การสั่งสมประสบการณ์

ส่วนที่ ๒ ความรู้เกี่ยวกับองค์กรและระบบราชการ

ส่วนที่ ๓ สมรรถนะและความสามารถต่างๆ

๖. เกณฑ์การสำเร็จการเข้าร่วมโครงการ

ความสำเร็จของการเข้าร่วมโครงการ ประกอบด้วย

๖.๑ เกณฑ์ด้านระยะเวลา

ผู้เข้าร่วมโครงการต้องมีระยะเวลาเข้าร่วมโครงการทั้ง ๕ ประเภทตามข้อ ๓.๕ ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ ของชั่วโมงการพัฒนาทั้งหมด

๖.๒ เกณฑ์ด้านผลงาน

ผู้เข้าร่วมโครงการเสนอแนวทางในการนำผลการเรียนรู้ไปประยุกต์ใช้ในการบริหารราชการ

๗. ระยะเวลาในการดำเนินการ

ระยะเวลาในการดำเนินโครงการกำหนดจัดในระหว่างเดือนมกราคม – มิถุนายน ๒๕๕๙ สัปดาห์ละ ๑ ครั้ง ในวันศุกร์ ยกเว้นช่วงการปฏิรูปนิเทศและการศึกษาดูงานหรืออาจมีการปรับเปลี่ยนตามความเหมาะสม

๘. สถานที่

๘.๑ ห้อง ๓๑๑๐ อาคาร ๓ ชั้น ๑ สถาบันพัฒนาข้าราชการพลเรือน สำนักงาน ก.พ.

๘.๒ สถานที่ศึกษาดูงานทั้งในส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และต่างประเทศ

๙. งบประมาณ

สำนักงาน ก.พ. เป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่าย

.....